

АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
(1. ЈАНУАР – 31. ДЕЦЕМБАР 2007. ГОДИНЕ)

Београд, фебруар 2008.

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Агенција за енергетику Републике Србије (Агенција) основана је Законом о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 84/2004) којим је извршено усклађивање нашег законодавства у области енергетике са прописима Европске уније. На тај начин створене су правне претпоставке за институционалне и структурне промене у енергетском сектору чији су циљеви повећање ефикасности у области енергетике, обезбеђивање сигурности снабдевања потрошача– купаца енергије и унапређење заштите животне средине. Агенција, у спровођењу тих циљева, има задатак да успостави, пре свега, регулаторни оквир којим ће се утврдити правила пословања и поступања енергетских субјеката у обављању енергетских делатности, услови и начин обезбеђивања довољних количина енергије за тарифне купце, начин образовања цена енергије и услуга, као и други услови којима се доприноси развоју енергетских делатности и стабилности пословања у сектору енергетике.

Агенција је почела са радом 16. јуна 2005. године, даном регистрације у Трговинском суду.

Агенцијом управља Савет Агенције, који бира Народна Скупштина. Савет Агенције, који чине председник и четири члана, за свој рад одговара Народној Скупштини.

Организација Агенције успостављена је тако да може одговорити захтевима ефикасности и рационалности њеног рада и пословања. У том смислу рад Агенције се одвија у оквиру четири одељења, са тачно утврђеним делокругом рада, уз успостављање потребног степена међусобне координације у обављању комплексних послова за које је надлежно више одељења.

Сагласно одредбама члана 21. Закона о енергетици (Закон), Агенција је дужна да Народној скупштини Републике Србије најмање једном годишње подноси на давање сагласности извештај о свом раду и финансијски план за наредну годину.

Овај извештај садржи преглед послова и активности Агенције у периоду од дванаест месеци, односно од 1. јануара до 31. децембра 2007. године, и њиме су обухваћене активности на извршавању Законом утврђених послова Агенције .

2. ДЕЛОКРУГ РАДА АГЕНЦИЈЕ

Агенција је, сагласно члану 10 Закона, основана као независно регулаторно тело одговорно за обезбеђење заштите и равноправног положаја потрошача, унапређивање и усмеравање развоја тржишта енергије, усклађивање активности енергетских субјеката на обезбеђивању редовног снабдевања енергијом, праћење примене прописа и правила за рад енергетских система, као и других послова наведених у том закону.

Главне групе послова АЕРС односе се на:

1. регулацију цена;
2. лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности;
3. одлучивање по жалбама енергетских субјеката и потрошача;
4. надзор над тржиштем енергије;
5. спровођење међународних споразума.

2.1. Регулација цена

Група послова која се односи на регулацију цена обухвата:

- утврђивање методологија за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије и природног гаса за тарифне купце и топлотне енергије која се производи у електранама-топланама;
- доношење тарифних система на које сагласност даје Влада (тарифни систем за обрачун електричне енергије и природног гаса за тарифне купце, тарифни систем за приступ и коришћење система за пренос, транспорт, односно дистрибуцију енергије и објеката за складиштење природног гаса);
- утврђивање критеријума и начина одређивања трошкове прикључка на системе (пренос, транспорт, дистрибуција);
- давање мишљења на цене енергије за тарифне купце које образују енергетски субјекти (на које даје сагласност Влада);
- праћење примене прописаних методологија и тарифних система.

2.2. Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности

Група послова која се односи на лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности, а Агенција их обавља као послове државне управе који су јој поверени Законом (поверени послови), обухвата:

- издавање лиценци;
- одузимање лиценци;
- праћење испуњености услова за лиценцирање;
- вођење регистра издатих и одузетих лиценци.

2.3. Одлучивање по жалбама

Ова група послова, које Агенција такође обавља као поверене послове, обухвата:

- одлучивање по жалбама на акте енергетских субјеката о одбијању приступа на преносни, транспортни, дистрибутивни или складишни систем, односно недоношења одлука по захтевима за приступ систему,
- решавање по жалбама на акте енергетских субјеката у одбијању прикључења објеката произвођача и потрошача на преносне, транспортне или дистрибутивне системе, односно недоношење одлука по захтевима за прикључење.

2.4. Надзор над тржиштем енергије

Група послова која се односи на надзор над тржиштем електричне енергије и природног гаса обухвата:

- давање сагласности на правила рада мрежа и праћење примене;
- давање сагласности на правила рада тржишта електричне енергије и праћење примене;
- давање сагласности на правила рада система за складиштење природног гаса;
- утврђивање критеријума за добијање статуса квалификованог купца (који има право куповине електричне енергије, односно природног гаса на слободном тржишту);
- утврђивање статуса квалификованог купца на захтев купца;

- вођење регистра квалификованих купаца;
- праћење начина поступања енергетских субјеката у погледу раздвајања рачуна;

2.5. Међународне активности и спровођење међународних споразума

Важан део активности Агенције односи се на спровођење међународних споразума које је наша земља потписала. Ово се пре свега односи на учешће у раду Регулаторног одбора Енергетске заједнице, који, као саветодавно тело са могућим извршним функцијама, има значајну улогу у припреми и функционисању регионалног тржишта енергије. Регулаторни одбор Енергетске заједнице је основан потписивањем Уговора о Енергетској заједници, којим је наше тржиште енергије постало интегрални део унутрашњег тржишта енергије ЕУ, и допринеће успостављању чвршћих веза између регулаторних тела западног Балкана и ангажоваће се на решавању евентуалних спорова у прекограничној трговини.

Поред тога, оснивање и рад Агенције представља значајан допринос остваривању и извршавању других међународних обавеза које је наша земља преузела у оквиру процеса Стабилизације и придруживања и Европског партнерства (поглавља која се односе на енергетику и регионалне интеграције).

3. ИЗВРШЕНИ ПОСЛОВИ ИЗ ДЕЛОКРУГА РАДА АГЕНЦИЈЕ

У периоду од 1. јануара 2007. до 31. децембра 2007. године Агенција је била ангажована на следећим пословима:

3.1. Регулација цена

- донета је Одлука о изменама и допунама Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт природног гаса и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 1/2007, 05.јануар 2007.године;
- донета је Одлука о изменама и допуни Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 1/2007, 05.јануар 2007.године;
- донета је Одлука о изменама и допунама Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 1/2007, 05.јануар 2007.године;
- донета је Одлука о измени Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт нафте нафтоводима и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 1/2007, 05.јануар 2007.године;
- донета је Одлука о измени Одлуке о утврђивању Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 14/2007, 06.фебруар 2007.године;
- донета је Одлука о утврђивању Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 18/2007, 14.фебруар 2007.године;
- донета је Одлука о измени Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за пренос електричне енергије и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 18/2007, 14.фебруар 2007.године;

- донета је Одлука о измени Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију електричне енергије и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 18/2007, 14. фебруар 2007.године;
- дато је мишљење о цени за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима 27.02.2007. године;
- дато је мишљење о цени за приступ и коришћење система за пренос електричне енергије 05.јула 2007.године;
- дато је мишљење о цени за обрачун електричне енергије за тарифне купце 08.августа 2007.године;
- вршено је интензивно усаглашавање са регулисаним енергетским субјектима у сектору природног гаса у вези припреме за примену тарифних система;
- праћена је примена и предузимане мере у примени Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије и Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса;
- дата су додатна упутства енергетским субјектима за дистрибуцију електричне енергије у вези Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије;
- дата су додатна упутства енергетским субјектима за транспорт и дистрибуцију природног гаса у вези Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса;
- пружена је помоћ енергетским субјектима у изради ценовника трошкова прикључака на систем за дистрибуцију електричне енергије;
- пружена је помоћ енергетским субјектима у изради ценовника трошкова прикључака на систем за дистрибуцију природног гаса.

3.2. Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности

По доношењу „Правилника о условима у погледу стручног кадра и начину издавања лиценци за обављање енергетских делатности, објављеном у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 117/2005 од 30.12.2005. године, Агенција је објавила прописане обрасце и упутство за подношење захтева за издавање лиценци за обављање енергетских делатности на свом веб- сајту.

У току 2007.године, Агенција је примила 150 захтева за издавање лиценце, што са 685 захтева примљених у 2006.години, чини укупно примљених 835 захтева. До 31.12.2006. године Агенција је обрадила све примљене захтеве, спровела прописани поступак и издала 132 лиценце енергетским субјектима који су испунили законске услове и у 5 предмета обуставила поступак, због повлачења захтева.

У 2007. години настављена је обрада нерешених захтева из 2006. године, обрађени су сви захтеви из 2007. године и издато је 361 лиценци, док је у 45 предмета обустављен поступак.

Из напред наведеног следи да је Агенција од укупно примљених 835 захтева у периоду од 01.01.2006. године до 31.12.2007. године, решила 543 захтева, од чега је издала 493 лиценце, а у 50 предмета обуставила поступак.

У току обраде, више од 600 захтева су због непотпуне документације враћани енергетским субјектима ради допуна и исправки, неким енергетским субјектима и више пута. По отклањању утврђених

недостатака и комплетирању документације по свим овим захтевима се поново одлучивало, ради провере испуњености услова за издавање лиценце. У поступку обраде је, због наведених разлога, око 320 захтева.

У складу са Законом, Агенција води регистар издатих и одузетих лиценци (стална активност).

3.3. Одлучивање по жалбама

Агенција је до 31.12.2006. године примила 85 жалби правних и физичких лица на рад и поступање енергетских субјеката из различитих домена њиховог пословања, од којих 66 жалби представља жалбе изјављене на одлуке привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије и природног гаса везаних за прикључење на систем, чије решавање је сагласно Закону у надлежности Агенције, а 19 жалби има карактер различитих представки и притужби потрошача, чије решавање није у надлежности Агенције.

У периоду од 01.01.2007. године до 31.12.2007. године, повећао се број уложених жалби и притужби, тако да је Агенција у овом периоду примила укупно 112 жалби на рад и поступање енергетских субјеката из различитих домена њиховог пословања, од којих је 81 у надлежности Агенције, а 31 жалба има карактер различитих представки и притужби.

Агенција је за све примљене представке и притужбе припремила и послала одговоре њиховим подносиоцима, уз прослеђивање истих надлежним државним органима на одговор.

Што се тиче жалби за чије решавање је у другом степену надлежна Агенција, због активирања предмета који су завршени у 2006. години, до 31.12.2007. године обрађено је 95 жалби које су поднете из разлога прописаних законом и то:

- због недоношења решења од стране надлежног енергетског субјекта у првом степену по захтеву потрошача за прикључење на систем за дистрибуцију електричне енергије или природног гаса (тзв. „ћутање управе“) – 28 жалби;
- на решења енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије или природног гаса којима се одбија захтев за прикључење на систем – 28 жалби;
- на решења енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије којима се одобрава прикључење на систем, али се потрошачи жале на трошкове прикључења, или техничке услове под којима је одобрено прикључење, или су жалбе поднете на процесне одлуке енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије о обустави поступка или одбацивању захтева – 39 жалби.

Највише ових жалби изјављено је на акте енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије и то 80 жалби, док је 15 жалби изјављено на акте енергетских субјеката за дистрибуцију природног гаса. Агенција је обрадила и усвојила свих 95 жалби примљених и активираних у 2007. години.

3.4. Надзор над тржиштем енергије

Агенција је добила нацрте правила рада система који су природни монополи, ради давања сагласности на њих, и то:

- Правила о раду система за пренос електричне енергије, од ЈП Електроурежа Србије (ЈП ЕМС);
- Правила рада система за дистрибуцију електричне енергије, од ЈП Електропривреда Србије (ЈП ЕПС);
- Правила рада система за транспортног природног гаса, од ЈП Србијагас и
- Правила рада система за транспорт нафте нафтоводима, од ЈП Транснафта.

У Агенцији су анализирани сви предложени нацрти, а најближи даваљу сагласности су Правила о раду система за пренос електричне енергије. На овај нацрт, Агенција је доставила ЈП ЕМС детаљне примедбе на организацију и садржај документа, као и на конкретне одредбе, на основу којих је ЈП ЕМС припремио нову верзију Правила. Након консултација стручних тимова ЈП ЕМС и Агенције, ради усаглашавања ставова и уграђивања потребних измена, ЈП Електромрежа Србије ће доставити пречишћен текст правила, а стручни тим Агенције предложити Савету Агенције да да сагласност на ова Правила.

Почео је рад стручних тимова Агенције и ЈП ЕПС на правилима система за дистрибуцију електричне енергије.

За Правила рада система за транспортног природног гаса и Правила о раду система за транспорт нафте нафтоводима јавним предузећима су упућене начелне примедбе. Биће разматрани кориговани нацрти, након извршене сугерисане промене концепције, структуре и садржаја.

Савет Агенције донео је одлуку о измени минималне годишње потрошње електричне енергије за стицање статуса квалификованог купца (која му омогућава да се снабдева на слободном тржишту) са 25 GWh на 3 GWh почев од 1. јануара 2007. године, чиме је отвореност тржишта (процентуални удео потрошача који имају могућност снабдевања са слободног тржишта) електричне енергије повећана са 12% на 21%. Овом одлуком је потенцијално отворено 21% тржишта, са 350 могућих квалификованих купаца, али купци не користите ово право, због садашње ниске цене електричне енергије за тарифне потрошаче. Смањењем минималне годишње потрошње за стицање статуса квалификованог купца, иде се у сусрет испуњавању обавеза преузетих ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске заједнице Југоисточне Европе, по којима од 1. јануара 2008. године, сви потрошачи изузев домаћинства морају добити могућност да буду квалификовани. Према одредбама поменутог Уговора, домаћинства ће то право имати најкасније од 1. јануара 2015. године.

Агенција је до сада утврдила статус квалификованог купца само за једног потрошача природног гаса. Овај статус се утврђује на захтев купца..

Агенција је установила регистар квалификованих купаца и то је њена стална активност.

3.5. Међународне активности и спровођење међународних споразума

Агенција је дала запажен допринос разради организације и начина функционисања регионалног тржишта електричне енергије и природног гаса кроз активно учешће у раду регионалних институција и стручних тимова основаних у оквиру тих институција. С тим у вези, Агенција је учествовала у активностима:

- регулаторних тела потписника Уговора о енергетској заједници и Европске комисије на припреми нацрта пословника и плана рада Регулаторног одбора Енергетске заједнице;
- Радне групе регионалних регулаторних тела Југоисточне Европе - CEER WG SEEER - (основане „Меморандумом о разумевању о успостављању регионалног тржишта енергије у Југоисточној Европи и његовом укључивању у унутрашње тржиште енергије Европске Заједнице“), којима су, између осталог, разматрана питања која се односе на прекограничну трговину електричном енергијом (компензације за транзите између оператора преносних система, алокација капацитета на интерконективним водовима), механизме за привлачење инвестиција у нове производне капацитете у региону, механизме за заштиту социјално угрожених потрошача, оптимално коришћење резервних производних капацитета у региону и др.;
- Атинског форума, саветодавног тела Енергетске заједнице (основаног Уговором о оснивању Енергетске заједнице), који чине представници индустрије, регулаторних тела, струковних удружења и потрошача.

3.5.1. Атински процес и Регулаторни одбор Енергетске заједнице (ECRB)

У складу са обавезама које проистичу из Уговора о оснивању Енергетске заједнице, Агенција активно учествује у раду институција Енергетске заједнице (Регулаторни одбор Енергетске заједнице, Атински форум, Гасни форум), водећи при томе рачуна о заштити интереса потрошача, електропривреде и гасне привреде Републике Србије.

Агенција је, захваљујући систематском и стручном приступу регионалним интеграцијама, стекла значајан кредибилитет у институцијама Енергетске заједнице и Европске уније (DG TREN). Представник Агенције је изабран за председавајућег Радне групе за електричну енергију Регулаторног одбора Енергетске заједнице (ECRB EWG).

Учешће Агенције у активностима стручних група ECRB се састојало у следећем:

Електрична енергија (ECRB EWG)

- Компензациони механизам за прекогранични пренос електричне енергије - од ове године се примењује јединствени механизам за ЕУ и Југоисточну Европу (ЈИЕ); улога националних регулатора- надзор и достављање података;
- Координисане аукције на интерконективним водовима у ЈИЕ - у току је пилот пројекат. Агенција је израдила документ који је ECRB прихватио као свој званични став у односу на предлог овог механизма оператора преносних система у ЈИЕ;
- Регионални балансни механизам у ЈИЕ - Агенција је израдила документ који је ECRB прихватио као свој званични став у односу на предлог овог механизма оператора преносних система у ЈИЕ;
- Елементи дизајна регионалног тржишта у ЈИЕ - Агенција је предложила основне принципе на којима треба да се заснива развој регионалног тржишта енергије у ЈИЕ, који су прихваћени као званични став ECRB EWG;
- Хармонизација процедура лиценцирања за трговину електричном енергијом у ЈИЕ - Агенција активно учествује у идентификацији опција за поједностављење режима лиценцирања у региону;
- Надзор тржишта електричне енергије у ЈИЕ - Агенција активно учествује у пилот пројекту надзора тржишта у ЈИЕ.

Природни гас (ECRB GWG)

- Преглед тржишта гаса у ЈИЕ 2007. (SEE Gas Survey 2007)- Агенција учествује у изради овог документа, који обухвата преглед инфраструктуре, правног и регулаторног оквира и потреба за инвестицијама у гасном сектору ЈИЕ.

Заштита социјално угрожених потрошача (ECRB SWG)

- Смернице за заштиту социјално угрожених потрошача - Агенција је активно учествовала у изради ових смерница, којим су идентификоване опције за заштиту социјално угрожених потрошача, као и пракса у земљама ЈИЕ;
- Национални акциони планови за заштиту социјално угрожених потрошача- активност у току; Агенција је изразила резерве према захтеву да самостално изради овакав план за Србију због чињенице да овај посао није у њеној надлежности. Укључење Агенције у ову активност могуће је само уз сагласност и координацију са надлежним институцијама (Министарство рударства и енергетике, Министарство за рад и социјална питања, Министарство финансија).

3.5.2. Регионална асоцијација регулатора у енергетици (ERRA)

Агенција је пуноправни члан ERRA, струковног удружења регулатора чији је циљ унапређивање сарадње, размена искустава и изградња капацитета чланица, а то су регулатори из држава Југоисточне Европе и држава насталих дезинтеграцијом СССР-а, укључујући и Русију. Агенција учествује у следећим активностима ERRA:

- Комитет за лиценце и тржиште - активно учешће у изради докумената комитета (идентификација најбоље регулаторне праксе у више области теорије и праксе лиценцирања и тржишта енергије). Представнику Агенције у овом комитету ERRA је доделила специјално признање за допринос раду ове асоцијације;
- Комитет за тарифе и цене - активно учешће у изради докумената комитета (идентификација најбоље регулаторне праксе у више области теорије и праксе регулације цена), као и ажурирање базе података цена електричне енергије и природног гаса која обухвата чланице ERRA из Европе и Азије;
- Програм техничке размене - ERRA је обезбедила финансирање два програма билатералне размене искустава експерата Агенције – са ANRGN (румунски регулатор надлежан за сектор природног гаса) и НЕО (мађарски регулатор- програм у припреми);
- Програми обуке - ERRA је обезбедила финансирање учешћа експерата и чланова Савета Агенције у више програма обуке за уско специјализоване области теорије регулације. У два програма у којима је и оцењивано знање учесника, експерти из Агенције су постигли најбоље резултате у конкуренцији 50 регулатора из Европе и Азије (прво место у програму „Надзор тржишта“, прва три места у програму „Регулација цена“);
- Партнерство са PUC (Pennsylvania Public Utility Commission, USA) - ERRA је обезбедила финансирање програма партнерства између Агенције и PUC чији је циљ размена искустава и успостављање дугорочне сарадње две регулаторне агенције.

4. ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Средства за оснивање и рад Агенција обезбеђују се, сагласно члану 12. Закона, из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система, као и других извора које Агенција оствари у обављању послова из своје надлежности, у складу са законом. Према овим одредбама, Агенција може остваривати средства и из донација, осим из донација енергетских субјеката или са тим субјектима повезаним лицима.

У почетном периоду рада (29. јул 2005. до 29. октобар 2007. године), Агенција се финансира из средстава које обезбеђује Европска унија из CARDS програма, а на основу ранијих предлога Министарства рударства и енергетике. Услови и начин коришћења средстава за финансирање рада Агенције утврђени су уговором - Grant Agreement „Establishment and Operation of the Energy Regulatory Agency“ (уговор о донацији) који су закључиле Агенције за енергетику Републике Србије и Европска агенција за реконструкцију дана 29. јула 2005. године. У складу са одредницама уговора о финансирању Агенција је достављала Европској агенцији за реконструкцију шестомесечне извештаје о раду.

Финансијско пословање Агенције у овом извештају односи се на коришћење финансијских средстава из донација, накнада за издавање лиценци по наменама и прихода по основу дела тарифе за приступ и коришћење система за период од 1. јануара 2007. до 31. децембра 2007. године.

Табела 1- Укупни приходи Агенције у периоду 01.01.2007 – 31.12.2007.

у динарима			
Ред.бр.	Приходи	План за 2007.годину	Остварено 01.01 - 31.12.2007
1	Донација Европске уније	60.335.928	60.418.121
2	Накнада за лиценце	42.431.400	52.123.600
2.1	Од тога – приход за 2007		19.366.988
2.2	Од тога – приход пренет у 2008		32.756.612
3	Део тарифе за приступ и коришћење система	29.880.050	1.839.078
4	Пренети приход из претходне године	9.745.391	12.450.630
5	Финансијски приходи (курсне разлике + камате)		1.908.281
	УКУПАН ПРИХОД (1+ 2.1 + 3 + 4 + 5)	142.392.769	95.983.098

Напомене уз Табелу 1:

У вези прихода из донације (тач.1), треба напоменути да је донација ЕАР-а завршена 29.10.2007. Приход од донације је минимално већи од планираног што је указује на чињеницу да је у процесу планирања релативно добро сагледано кретање курса евра у 2007. години.

Накнада за лиценце (тач.2) је обрачуната у укупном износу од 52.123.600 динара, али се у складу са МРС-18 део разграничава на приход у следећој 2008.год. и то у износу од 32.756.612 динара, па се у текућем периоду 2007. исказује приход од 19.366.988 динара.

По истом принципу је пренет и обрачунати приход из претходне 2006.год. (тач.4) у износу од 12.450.630 динара, као припадајући 2007.године.

Укупни приходи од лиценци нису упоредиви са планираним, јер приликом израде плана за 2007.годину није извршено разграничење ових прихода.

Приход од дела тарифе за приступ и коришћење система у износу од 1.839.078 динара далеко заостаје за планираним износом. Овакво стање је последица одлагања примене тарифних система за пренос електричне енергије и транспорт природног гаса, чија примена је Планом била предвиђена за 1.април, односно 01. јули 2007.године.

Табела 2- Укупни расходи Агенције у периоду 01.01.2007 – 31.12.2007.

у динарима			
Ред.бр.	Расходи	План за 2007.годину	Остварено 01.01 - 31.12.2007
1	Трошкови материјала	1.542.984	1.295.257
1.1	- трошкови материјала (режиј.канцелар.разног)	784.533	630.709
1.2	- трошкови горива и енергије	758.451	664.548
2	Трошкови зарада и накнада зарада	80.469.764	73.446.901
2.1	- трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	65.521.770	59.427.090
2.2	- трошкови доприноса на терет послодавца	9.372.738	9.284.602
2.3	- накнаде по осталим уговорима	1.217.700	1.211.797
2.4	- остали лични расходи и накнаде	4.357.556	3.523.412
3	Трошкови производних услуга	13.933.439	12.965.354
3.1	- трошкови транспортних услуга	1.041.711	1.805.789
3.2	- услуге одржавања	287.000	585.927
3.3	- закупнине	9.840.000	9.875.201
3.4	- реклама и пропаганда	574.000	84.848
3.5	- остале услуге	2.190.728	613.589
4	Амортизација и резервисање	1.670.950	2.547.360
5	Нематеријални трошкови	14.118.389	3.788.596
5.1	- непроизводне услуге	9.922.000	2.730.272
5.2	- репрезентација	996.749	454.234
5.3	- премије осигурања	164.000	77.527
5.4	- платни промет	141.040	97.525
5.5	- чланарине	205.000	245.375
5.6	- остали нематеријални трошкови	2.689.600	183.663
6	Резерва за непредвиђене издатке	30.657.243	0
7	Финансијски и остали расходи (курс.разлике + отписи)		1.939.631
	УКУПНО РАСХОДИ	142.392.769	95.983.098

Напомене уз Табелу 2:

Укупни расходи са 31.12.2007. износе 67,4 % планираних за 2007. годину. Све ставке расхода су у оквирима утврђених износа по буџету одређеним уговором о донацији са Европском агенцијом за реконструкцију и као такве су потврђиване као оправдане од стране Агенције за реконструкцију, а након спроведених ревизија од стране овалашћеног ревизора сваких 6 месеци.

Исказани трошкови су у оквирима планираних за 2007.годину. Неки трошкови су, што се види из табеле, планирани а да нису ни настали или су далеко мањи од планираних. Овакво одступање појединих остварених трошковних позиција од планираних, последица је чињенице да Народна Скупштина

Републике Србије није разматрала План Агенције за 2007.годину, тако да се у овом периоду Агенција понашала веома опрезно и, колико је могуће, одлагала поједине планиране расходе.

Са друге стране, поједине трошковне позиције (трошкови транспортних услуга, услуге одржавања, чланарине) бележе већи раст од планираног што је последица већег међународног присуства Агенције (чланство у Енергетској регионалној регулаторној асоцијација), као и чињенице, да приликом планирања, нису обухваћени неки временски разграничени трошкови (плаћени у 2006.години, а односе се делом и на 2007.годину). Треба напоменути да је део транспортних услуга рефундиран од стране међународних организација и то у износу од 891.846 динара, тако да ако се то узме у обзир, ови трошкови су на нивоу од 71% од планираних. Иако остварени трошкови репрезентације чине 46% од планираног износа за ове намене, они су у суштини још мањи обзиром да су на овом конту прокњижени и поклони за 8.март и нову годину у износу од 182.448 динара.

Европска агенција за реконструкцију је, у складу са уговором о донацији, директно из својих средстава, а за потребе Агенције за енергетику реализовала набавку основних средстава, и то у 2005, 2006 и 2007.год., приказаних вредносно у Табели 3.

Табела 3 - Набавна вредност основних средстава Агенције

Назив	Набавка извршена		Свега дин.
	у 2005 и 2006.	у 2007.	
Путничка возила	4.114.190	0	4.114.190
Рачунарска опрема	6.591.147	1.742.626	8.333.773
Канцеларијски намештај	715.880	234.702	950.582
Телефони и телефонска централа	446.464	88.040	534.504
УКУПНО	11.867.681	2.065.368	13.933.049

Након умањења набавне вредности основних средстава за износ припадајуће амортизације, садашња вредност сталне имовине на дан 31.12.2007. године износи 8.689.746 динара.

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗА 2008.ГОДИНУ**

Београд, децембар 2007.

1. ПОЛАЗНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ИЗРАДУ ФИНСИЈСКОГ ПЛАНА

Планирање прихода и расхода Агенције за 2008. годину, исказано у Финансијском плану, извршено је на основу сагледавања обима и врсте послова које Агенција мора да изврши у 2008. години у складу са обавезама и овлашћењима утврђеним Законом о енергетици и активностима које јој предстоје ради реализације обавеза по уговорима и споразумима које је закључила Република Србија, као и на основу реалне процене економских услова под којима Агенција може да обезбеди потребна финансијска средства за свој рад и пословање из извора који, сагласно наведеном закону, представљају могуће изворе средстава за финансирање Агенције.

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СТАТУСУ АГЕНЦИЈЕ И ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА

Агенција за енергетику Републике Србије (Агенција) основана је Законом о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 84/2004), којим је извршено усклађивање нашег законодавства у области енергетике са прописима Европске уније.

Делокруг рада

Сагласно овом закону, Агенција, као регулаторно тело, обавља, поред осталог, послове који се односе на:

6. Регулацију цена: доношење тарифног система за обрачун електричне енергије и природног гаса за тарифне купце, за приступ и коришћење система за пренос, транспорт, односно дистрибуцију енергије и за приступ и коришћење објеката за складиштење природног гаса, утврђивање методологија за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије и природног гаса за тарифне купце и топлотне енергије која се производи у електранама-топланама и утврђивање критеријума и начина одређивања трошкове прикључка на системе (пренос, транспорт, дистрибуција) као и на давање мишљења на цене енергије и услуга које се врше за потребе тарифних купаца;
7. Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности (одлучивање у првом степену по захтевима за издавање лиценци и доношење одлуке о одузимању лиценци, вођење регистра издатих и одузетих лиценци);
8. Одлучивање по жалбама изјављеним на акте енергетских субјеката о одбијању приступа на преносни, транспортни, дистрибутивни или складишни систем, односно недоношење одлука по захтевима за приступ систему, као и на акта енергетских субјеката о одбијању прикључења објеката произвођача и купаца на преносни, транспортни или дистрибутивни систем, односно недоношење одлука по захтевима за прикључење.
9. Надзор над тржиштем енергије и обављањем енергетских делатности (давање сагласности на правила рада тржишта електричне енергије, на правила рада мрежа и на правила рада система за складиштење природног гаса, праћење начина поступања енергетских субјеката у погледу раздвајања рачуна, праћење испуњености услова енергетских субјеката којима је издата лиценца, утврђивање минималне годишње потрошње енергије на основу које се стиче статус квалификованог купца, као и вођење регистра квалификованих купаца);

Спровођење међународних споразума је, такође, важан део активности Агенције, а односи се, пре свега, на учешће у раду Регулаторног одбора Енергетске заједнице Југоисточне Европе, који је, као једно од кључних тела Енергетске заједнице, основан потписивањем Уговора о оснивању ове

заједнице. Значајно је да представник Агенције председава најкомплекснијом од три радне групе Регулаторног одбора. Такође Агенција учествује у свим активностима и извршавању њених обавеза, као регулаторног тела, у европским и регионалним организацијама и асоцијацијама.

Финансирање

Оснивање и рад Агенције у прве две године су финансирани из донације Европске уније, преко Европске агенције за реконструкцију. Ово финансирање је реализовано кроз уговор о донацији (Grant Agreement – Establishment and Operation of the Energy Regulatory Agency) закључен 29. јула 2005. године између ове Агенције и Европске агенције за реконструкцију. Ова донација истекла је октобра 2007. године, што значи да ће се рад и активности Агенције у 2008. години финансирати из прихода од лиценци као и из дела тарифе за приступ и коришћење система.

Према члану 12. Закона о енергетици, Агенција обезбеђује средства за оснивање и рад „из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система (у даљем тексту регулаторна накнада), као и других прихода које оствари у обављању послова из своје надлежности, у складу са законом“.

2. ПЛАН ПРИХОДА И РАСХОДА АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2008.год.

у динарима

1	2	Процена	План	Индекс
		2007	2008	4 : 3
1	2	3	4	5
I	УКУПНИ ПРИХОДИ	98.150.933	137.133.026	140
	Приходи од лиценци	22.307.782	40.888.404	183
	Пренети приход од лиценци из претходне године	12.450.630	28.578.211	230
	Приходи од регулаторне накнаде	1.839.078	66.301.204	3.605
	Приходи од донација	60.427.928	695.750	1
	Приходи од камата	912.624	669.458	73
	Позитивне курсне разлике	212.891	0	0
II	УКУПНИ РАСХОДИ	95.945.205	137.133.027	143
51	Трошкови материјала	1.308.843	1.796.612	137
512	Трошкови материјала (режиј.канцелар.разног)	688.393	1.025.143	149
513	Трошкови горива и енергије	620.450	771.469	124
52	Трошкови зарада и накнада зарада	75.708.805	95.479.424	126
520	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	61.282.641	76.613.266	125
521	Доприноси на терет послодавца	9.824.338	12.311.346	125
525	Накнаде по осталим уговорима	1.144.189	1.228.400	107
529	Остали лични расходи и накнаде	3.457.637	5.326.413	154

53	Трошкови производних услуга	12.573.564	18.943.501	151
531	Трошкови транспортних услуга	1.301.594	1.715.579	132
532	Услуге одржавања	605.940	753.992	124
533	Закупнине	9.606.859	14.982.745	156
535	Реклама и пропаганда	38.551	330.307	857
539	Остале услуге	1.020.620	1.160.878	114
54	Амортизација и резервисање	2.547.360	3.338.914	131
55	Нематеријални трошкови	3.593.742	7.258.442	202
550	Непроизводне услуге	2.606.528	4.964.934	190
551	Репрезентација	317.338	412.539	130
552	Премије осигурања	70.051	75.025	107
553	Платни промет	80.260	85.958	107
554	Чланарине	245.375	247.731	101
559	Остали нематеријални трошкови	274.190	1.472.255	537
56	Финансијски ресходи	212.891	0	
	Резерва за непредвиђене издатке		10.316.134	
	Салдо прихода и расхода	2.205.728	0	

3. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Приходи од лиценци, заједно са пренетим приходом из претходне године (у складу са MPC 18 приход од лиценци се разграничава на приходе који припадају обрачунском периоду) сагледане су у износу од 69.466.615 динара, и учествују са 51% у укупном приходу.

У пројекцији ових прихода пошло се од претпоставке да ће до краја 2008.године бити одобрено 660 лиценци, односно 83% од укупног броја примљених захтева за лиценцом, а да остали неће

испунити услове или да ће одустати. Такође, уважено је и да је накнада за лиценце за 2008.годину коригована за остварену инфлацију.

Приход од регулаторне накнаде за приступ и коришћење система је сагледан на основу одобрених цена за транспорт нафте нафтоводима у 2007.години и цена за пренос електричне енергије одобрених децембра 2007.године (ово последње је до сада представљало неизвесност у сагледавању величине битног дела прихода Агенције), као и на основу подлога за давање мишљења на цене транспорта природног гаса које је Агенција добила у току 2007.године. Такође, у пројекцији прихода по овом основу, пошло се од претпоставке да ће се тарифни систем за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса примењивати од 1.04.2008.године. У складу са наведеним, сагледан је приход по основу регулаторне накнаде према следећем:

динара

Енергетска делатност	Вредност
- пренос електричне енергије	45.271.000
- транспорт природног гаса	18.578.100
- транспорт нафте нафтоводима	2.452.104
Регулаторна накнада, укупно	66.301.204

Заједно са сагледаним приходима, по основу рефундација за службена путовања као и прихода по основу камата, укупан приход за 2008.годину је планиран у износу од 137.133.026 динара. Овакав планирани приход у највећој мери је резултат претходно поменуте динамике примене тарифних система за приступ и коришћење система и динамике издавања лиценци и разграничења прихода по овом основу.

Сагледани расходи за 2008.годину су усклађени са очекиваним обимом послова Агенције и за то потребних ресурса.

Активности Агенције у 2008. години ће бити усмерене на регулацију цена и њено унапређивање кроз сарадњу са другим институцијама, у складу са законом предвиђеним надлежностима, давање сагласности на правила о раду енергетских система и тржишта енергије, наставак послова везаних за лиценцирање, решавање све већег броја жалби на поступање енергетских субјеката и праћење и предузимање мере у примени закона у домену надлежности Агенције. Интензивирају се и активности у институцијама Енергетске заједнице Југоисточне Европе у којима Агенција има значајну улогу и одговорности. Због ових активности и билатералне сарадње са другим регулаторним институцијама, пропорционално расту и трошкови службених путовања.

Приликом сагледавања расхода за 2008.годину, пошло се од процењених трошкова за 2007.годину уважавајући пројектовану просечну инфлацију за 2008.годину од 7,1%. Обзиром да је Агенција током претходних година била ослобођена плаћања пореза на додату вредност, јер се донедавно финансирала из донације Европске уније, то су позиције трошкова на које се односило ово ослобађање (а то је већина трошкова, изузев трошкова зарада), у 2008.години увећане за 18%.

Сагледавајући обим и сложеност послова који се очекују у наредном периоду, планом је предвиђен пријем још 4 запослена током 2008. године.

	Стање 31.12.2007		Прилив/ одлив	Стање 31.12.2008	
	број	учешће		број	учешће
Доктори наука	3	9,1%	0	3	8,1%
Магистри	1	3,0%	0	1	2,7%
Висока стручна спрема	26	78,8%	4	30	81,1%
Виша стручна спрема	0	0,0%	0	0	0,0%
Средња стручна спрема	3	9,1%	0	3	8,1%
Укупно	33	100,0%	4	37	100,0%

Овим бројем запослених рационално се покривају стручни послови који су сада у надлежности Агенције и омогућава се припрема да се прихвати и део нових задатака које би Агенција могла добити променама Закона о енергетици које се сада припремају.

Сходно планираном повећању броја запослених у 2008. години, усклађене су и поједине позиције трошкова, које су у директној зависности од броја запослених. За поређење са претходном годином је битна и чињеница да је и у тој години број радника повећан за четири. Агенција се припрема да од почетка 2008. године, отпочне да обавља своје послове и у Новом Саду, прво преко једног запосленог, како би део својих активности приближила енергетским субјектима и корисницима система из овог дела земље.

Трошкови запослених планирани су на основу постојећег стања, динамике пријема радника и промене структуре радних места током 2008. године уз предвиђен раст нивоа зарада од 6%.

Ради обезбеђења неопходног пословног простора за овај број запослених и додатног простора за пријем повећаног броја странака и рад са њима, планом за 2008. годину предвиђен је закуп додатних просторија, што је утицало на одговарајући раст ове позиције трошкова. Искоришћена је прилика да се закупи додатни простор, повезан са садашњим, пошто још увек нема најаве да би се могла позитивно решити молба Агенције поднета још 2006. године да се за њу обезбеди пословни простор у неком од објеката којим располаже држава.

Планом за 2008. годину, предвиђена је и набавка основних средстава у износу од 6.342.818 динара. Ова средства су пре свега у функцији унапређења софтвера, информатичке и друге опреме који треба да омогуће ефикаснији и транспарентнији рад Агенције и заштиту података поверљивог карактера и побољшају услови за комуникацију са енергетским субјектима, корисницима енергетских система и другим институцијама. Сходно плану набавке, извршено је и усклађивање трошкова амортизације за 2008. годину на основу рачуноводствене политике и усвојених амортизационих стопа.

Средства за консултатске спољне услуге су резервисана у мањем обиму него што се очекују потребним у наредним годинама, јер ће Агенција стручне послове још увек обављати у највећем делу самостално.

Унапређењу експертских ресурса Агенције у регулацији цена и изградњи енергетског тржишта, ће допринети и актуелна подршка Европске уније, која, у том циљу, преко ЕАР-а, финансира, ван биланса Агенције, консултанта, реномирану компанију КЕМА.

Повећање трошкова рекламе и пропаганде резултат је занемарљивих трошкова по овом основу у претходном периоду, као и обавезе Агенције, која ће у 2008. години бити реализована, да свој рад јавно публикује у посебним брошурама.

Планом за 2008.годину предвиђена је и резерва за непредвиђене издатке у износу од 10.316.134 динара, која уједно, поред амортизације, служи и као извор средстава за предвиђену набавку основних средстава.